

SCHATTEN LOPENDE AANWAS

De lopende aanwas of bijgroei is een belangrijk criterium bij de beslissing tot om door te gaan met de huidige opstand danwel te verjongen. Naarmate een opstand ouder wordt vermindert de lopende aanwas. Op een bepaald moment zal deze zo laag worden dat het niet loont om door te gaan. Dan is het moment van verjonging aangebroken. De lopende aanwas kan het beste geschat worden aan de hand van een aanwasboring. Daarbij wordt met een speciale holle boor een boorspaan uit de boom genomen. Het aantal jaarringen per centimeter vormt een maat voor de lopende bijgroei. Hieronder geven we hoe een en ander in zijn werk gaat.

opzoeken opstandsmiddenbomen

Het schatten van de lopende aanwas doen we aan bomen met een diameter die gelijk is aan de diameter van de opstandsmiddenboom ($Dbh = Dg$). De opstandsmiddenboom is de (fictieve) boom met het gemiddelde opstandsvolume. We zoeken in de opstand naar ten minste 3 bomen met een diameter die ongeveer gelijk is aan de Dg (+ of - 5 cm). Neem geen onderdrukte of vrijstaande (stormgat!) bomen, maar bomen met een gemiddelde groeiruimte.

aanboren middenbomen

Is een middenboom gevonden dan wordt deze als volgt aangeboord. Draai de boor, zonder de halfronde kern, op borsthoogte loodrecht in de stam. Zit de boor diep genoeg in de stam, dat wil zeggen enkele centimeters in het hout onder de schors, dan wordt de kern er helemaal ingeduwd. Draai de boor daarna een slag terug. De boorspaan zit nu los en kan met de kern naar buiten getrokken worden. Houd de boorspaan langs een centimeter en tel het aantal jaarringen in de buitenste centimeter, onder de schors.

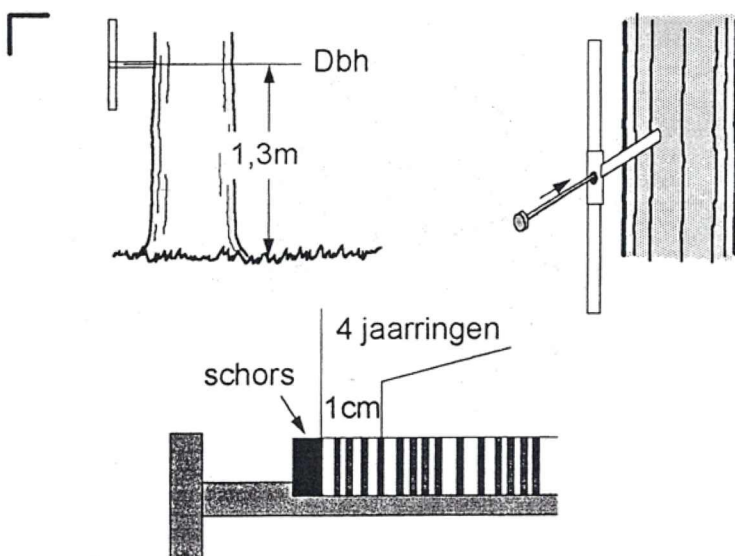
aanwaspercentage

Met de Dbh van de aangeboorde boom (D) en het gemeten aantal jaarringen (m) van de boorspaan is het volumeaanwaspercentage (p) te berekenen. Daarvoor gebruiken

Informatie- en KennisCentrum
Natuurbeheer, Wageningen

Afdeling Bos en Beplantingen
Rino Jans, 1-06-95

T(08370)74878

we de formule van Schneider: $p = 400 : (m \times D)$ in procenten. Heeft een aangeboorde boom een Dbh van 21 centimeter en 8 jaarringen, dan komen we tot een aanwaspercentage van $400 : (8 \times 21) = 2,4 \%$. Zijn meer bomen aangeboord, gebruik dan het gemiddelde van de berekende aanwaspercentages.

aanwas per hectare

De lopende aanwas per hectare is te schatten door het aanwaspercentage te vermenigvuldigen met het volume van de opstandsmiddenboom en het stamtal per hectare. Bij een opstand met een stamtal van 750 stuks per hectare, waarvan bekend is dat de middenboom een inhoud heeft van 0,282 kubieke meter en een aanwaspercentage van 2,4% hoort een lopende aanwas van: $0,024 \times 0,282 \times 750 = 5,1$ kubieke meter per hectare per jaar..